

Lov til at fremsætte en Erklæring i stik Modstrid med Kendsgerningerne, faretruende for Tryghedsforholdet og Tilliden. Det er det, jeg har sagt, og det er nok det, der skal vise sig at blive den afgørende Linie i den Opfattelse, at det, der er sket, er, at Rigsdagen er blevet utryg overfor, om de Oplysninger og Erklæringer, vi har faaet, har været virkelig vejledende, og om de Oplysninger, vi i Fremtiden vil faa, virkelig vil være vejledende. Det er Tryghedsforholdet, det her kommer an paa som overalt, hvor der er Tale om moralske Vurderinger.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 10de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Jeg vil igen udtale en Tak til det ærede Medlem fra Faaborg (Starcke). Jeg ønsker den høje Rigsdag til Lykke med, at den har et Medlem, der er i Stand til at sige saa meget, uden at det betyder den allerfjerneste Ting, for naar vi kommer ud med de Udtalelser, jeg har citeret af denne Bog, saa taler de for sig selv, og saa hjælper Fortolkningskunsterne ikke den allermindste Smule. Der er kun den eneste Ubehagelighed, at Bogen er skrevet i 1897, og da var det ikke nemt at vide, at man skulde til Valg paa Moralen i 1916.

Formanden: Folketingsmanden for Svendborg Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Starcke: I den Bog, det ærede Medlem her har citeret, min Etik, er der ikke et eneste Ord, som staar i Strid med det, jeg har sagt. Jeg beskæftiger mig jo stadig med de Tanker og er i fuldkommen Overensstemmelse med, hvad jeg der har skrevet. Jeg har skrevet, at Løgn kan blive en Pligt, og jeg har skrevet, at det, der skaber det fordømmelige ved Løgnen, er det, at den skaber Utryghed mellem Folk. Saa gad jeg nok vide, hvor der paa et eneste Punkt er Uoverensstemmelse mellem, hvad der staar i min Bog, og hvad jeg har sagt her. Det er den Utryghed, der er bragt ind i vort offentlige Liv, der berettiger det Krav, at Finansministeren ikke burde have udtalt sig, som han har gjort.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 10de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Der er en Ting, jeg er enig med den sidste ærede Taler i, og det er, at Utryghed er en kedelig Ting. Derfor forstaar jeg ogsaa meget godt, at det ærede Medlem i sin Etik er ude efter de Mennesker, der lyver, ikke i al Almindelighed, men derimod naar det, at de løj, viste, at det er nogle usikre og pjaltede Mennesker. Vi er ganske enige om, at disse usikre og pjaltede Mennesker er foragtelige.

Dernæst er vi formodentlig ogsaa enige om, at det, som det ærede Medlem skrev i 1897 i sin Etik, vedblivende er rigtigt, og hvis det maa være mig tilladt endnu en Gang at læse et lille Stykke op af denne, vil jeg bag efter med Spænding overvære et Forsøg fra det ærede Medlems Side paa at faa det Stykke bortforklaret. Der staar her Side 217, Linie — ja, nu skal det gaa nøjagtigt til! — alt-saa Linie 9 fra oven følgende: „Det er så langt fra, at der kan tvivles om, hvorvidt en nødløgn, der frelser fædreland, familie eller venner fra en overhængende fare, kan anses for forsvarlig, at en saadan tværtimod utvivlsomt er pligt.“ Denne Sætning kan selvfølgelig ikke dømmes ud fra den Forudsætning, som de ærede Medlemmer lægger til Grund, der mener, at der ikke er noget Faremoment til Stede, men den Sætning maa bedømmes ud fra den højtærede Finansministers og det høje Ministeriums Forudsætninger, og hvis dette høje Ministerium har været af den Anskuelse efter de Oplysninger, som det sidder inde med, at der her har foreligget en Sag — om det er Tilfældet, ved jeg ikke, — i hvilken man kunde sige, at vort Fædreland var i en overhængende Fare — saa kan det jo i Henhold til denne udmærkede Autoritet med fuld Sandhedskærlighed forsvare, hvad det har gjort.

Formanden: Folketingsmanden for Svendborg Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Starcke: Der er neppe noget Medlem her i Tinget, som omhyggeligt har hørt efter, hvad det ærede Medlem nu citerede, som et eneste Øjeblik vil være i Tvivl om, at der i dette Forhold intet er af det, der nu er passeret. Har vort Fædreland været i Fare? Har den Usandhed, som den højtærede Finansminister har brugt, været beregnet paa at frelse vort Fædreland fra en overhængende Fare? Har den skabt den Overbevisning hos Befolkningen, at vi overalt kan være sikre